

ВПЛИВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ НА ТУРИЗМ В ЄВРОПІ

Російське повномасштабне вторгнення в Україну вплинуло практично на всі сектори глобальної економіки. Постраждала, в тому числі, і туристична галузь. Збільшення цін на нафту та пальне, ускладнена логістика та руйнування традиційних туристичних маршрутів – це лише частина ризиків, які постали перед світовим туризмом у зв'язку з повномасштабною війною.

Всесвітня туристична організація (ВТО) очікує, що світові надходження від туризму у 2022 р. зменшаться на 14 млрд доларів у разі тривалої війни між Росією та Україною. У найбільшій зоні ризику – європейський туризм. І мова не лише про Східну Європу, в якій безпосередньо триває війна, а й про весь континент в цілому. Головна причина полягає у питанні безпеки. Російська збройна агресія змушує туристів – зокрема з інших континентів – задумуватись над доцільністю подорожей до Європи. Саме тому вони все частіше вибирають безпечніші альтернативні варіанти.

Цілком зрозуміло, що всі міжнародні логістичні маршрути, які проходять через територію України, зараз не функціонують. Втім український ринок – не єдиний, що постраждав від цієї війни. Згідно з даними Eurocontrol, які опублікувала на своєму сайті ВТО, на певних європейських напрямках після 24 лютого спостерігається падіння кількості рейсів, порівняно з аналогічним періодом 2021 р. Наприклад, кількість рейсів у Молдові впала на 69 %, у Словенії на 42 %, у Латвії на 38 %, а у Фінляндії на 36 %. При цьому, виявляючи виняткову солідарність, місцеві туристичні підприємства приймають українських біженців, які рятуються від війни, та допомагають їм із житлом, транспортом та їжею.

Цей конфлікт вже викликав різкий стрибок цін на енергоносії, що безпосередньо вплине на вартість транспортних та туристичних послуг, а також створить ризики для ширшого споживчого попиту в Європі. Війна також загрожує міжнародному іміджу Європи як безпечного спрямування на ринках далекомагістральних перевезень, а також викликає перебої у повітряному сполученні.

Чим довше триває війна в Україні, тим більше від неї страждає Європа. Про це свідчать висновки Європейської туристичної комісії (ЄТК), експерти якої вважають, що російська агресія не тільки створює суттєві перепони відновленню туристичної галузі континенту після пандемії, а й спонукає туристів розглядати альтернативні туристичні напрямки до інших країн.

Аналіз шести найбільш перспективних для Європи закордонних туристичних ринків показав, що цього літа мандрівники із США, Канади, Китаю, Японії та Бразилії значно зменшать свою присутність у регіоні. Основні причини – небезпека, зростання вартості життя та витрат на європодорожі.

Після початку війни багато туристів скасували свої бронювання в таких країнах, як Польща, Угорщина, Естонія, Латвія і Румунія. Фотографії українських біженців, які перетинають кордон, посилюють у свідомості людей розуміння, що європейські країни, що межують з Україною, не так уже й далеко від бойових дій.

Країни Східної Європи з початку року недорахували приблизно половини туристів, ситуацію не рятують навіть невисокі ціни. Спад продажів у галузі експерти оцінюють у середньому на рівні 50 %.

Спочатку країни Центральної та Східної Європи не повідомляли про будь-які руйнівні наслідки війни для туризму – туристи не скасовували вже зроблені замовлення, але поступово перестали купувати відпочинок у регіоні. Але деякі туристи можуть вважати небезпечними Центральну та Східну Європу, особливо ті країни, які межують з Україною. Вторгнення Росії в Україну додало ще одну перешкоду для повітряних перевезень у Росії та Україні, повітряний простір яких було закрито з міркувань безпеки та санкцій відповідно.

Війна в Україні впливає як на в'їзний туризм до країн Європейського Союзу, так і на внутрішній. Ті країни, які найбільше постраждають, мають спільний кордон із Україною. Інфляційна криза та різке зростання цін на авіаквитки, ймовірно, призведуть до більш ніж пропорційного скорочення виїзного туризму. Готелі будуть готові заповнити порожнечу, залишену гостями з Росії, які прагнуть домовитися про ціни з туроператорами. Багато країн боротимуться за відновлення прибутків від туризму.

ЮНВТО звертається до своїх держав-членів та допомагає їм оновити свої маркетингові стратегії у сфері туризму. Організація запропонувала схеми допомоги більшості країн, що постраждали від кризи.

Які дії може вжити Європейський Союз? Туризм, ймовірно, стане головним пріоритетом Комісії, яка може виділити кошти на підтримку галузі. ЄС міг би створити посаду комісара ЄС з туризму чи бюро з туризму у структурі Єврокомісії. Доцільно в складній ситуації зробити туристичну політику єдиною для всіх країн ЄС, але такий крок вимагатиме внесення поправок до договорів блоку. Тим не менш, це не зовсім неможливо: країни ЄС будуть певною мірою змушені працювати разом над туристичною стратегією, яка просуває Європу та допомагає регіонам, що найбільш постраждали.